

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 23/2023
18.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Срђана Вучковића и др., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилашву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића и браниоца по службеној дужности окривљене Мирјане Јовановић – адвоката Немање Јоловића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 18.01.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца по службеној дужности окривљене Мирјане Јовановић – адвоката Немање Јоловића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године окривљени Срђан Вучковић и Мирјана Јовановић оглашени су кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилашву из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ. Окривљени Срђан Вучковић осуђен је на казну затвора у трајању од три године и девет месеци, а окривљена Мирјана Јовановић на казну затвора у трајању од три године и четири месеца, у које казне им је урачунато време проведено у притвору.

Истом пресудом према окривљеном Срђану Вучковићу изречена је мера безбедности одузимања предмета и мера одузимања имовинске користи, док су оба окривљена обавезана да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених, а пресуда Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 239/21 од 12.04.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног Срђана Вучковића – адвокат Стефан Јоловић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11), став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или га огласи кривим због извршења кривичног дела из члана 246а КЗ и ослободи га од казне;

- бранилац окривљене Мирјане Јовановић – адвокат Немања Јоловић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11), став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљену ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а у осталом делу недозвољен, док је захтев браниоца по службеној дужности окривљене Мирјане Јовановић – адвоката Немање Јоловића недозвољен.

Бранилац окривљеног Срђана Вучковића – адвокат Стефан Јоловић у поднетом захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводећи да су правноснажне пресуде засноване на доказима прибављеним на незаконит начин из разлога што је претресање стана и других просторија окривљених предузето без налога суда и противно одредби члана 160. ЗКП, јер полицијски службеници нису по извршеном претресу без наредбе суда поднели извештај судији за претходни поступак. По ставу браниоца записник о претресању стана и других

просторија је сачињен супротно и одредби члана 156. став 2., 151. став 1. и 4. и 158. став 2. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да јавни тужилац или овлашћена службена лица полиције могу изузетно и без наредбе суда ући у стан или друге просторије и без присуства сведока да предузму претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну, уз сагласност држаоца стана и друге просторије.

Из записника о претресању стана и других просторија ПУ за град Београд, УКП IV одељење од 20.12.2018. године произилази да је извршено претресање стана окривљеног Срђана Вучковића, да је претресање извршено на основу члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, без наредбе суда због тога што постоји сагласност држаоца стана, односно окривљеног Срђана Вучковића и да су претресању присуствовала два пунолетна грађанина као сведоци претреса. Из истог записника произилази и да је окривљени наведени записник о претресању стана и других просторија потписао без примедбе, као и да је потписан од стране овде окривљеног, као држаоца стана, део записника о претресању у којем стоји да постоји сагласност држаоца стана.

Имајући у виду наведено, односно да је постојала сагласност држаоца стана, окривљеног Срђана Вучковића, те да је претресање стана и других просторија извршено у свему у складу са одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП а да су поред тога претресању присуствовала два пунолетна грађанина као сведоци претреса, Врховни касациони суд је изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као неосноване, налазећи да напред наведени доказ представља доказ на којем се судска одлука може заснивати.

Поред изнетог, чињеница да овлашћена службена лица нису у конкретном случају поступила у смислу члана 160. ЗКП, односно о претресу без наредбе суда нису поднели извештај судији за претходни поступак не чини записник о претресању стана и других просторија незаконитим доказом, посебно имајући у виду да је претресање извршено у свему у складу са одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП уз сагласност држаоца стана односно окривљеног при чему су претресању присуствовала два пунолетна грађанина као сведока претреса.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића у преосталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да би се евентуално радње окривљеног могле квалификовати као кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а КЗ, на који начин суштински указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим у образложењу не указује у чему се састоји наведена повреда закона већ оспорава закључак суда да је окривљени извршио кривично дело неовлашћена производња и

стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ, а самим тим и чињенично стање утврђено у правноснажним пресудама.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не представља законски разлог због кога је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Срђана Вучковића у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, затим битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, наводећи да се из разлога побијаних пресуда не види у чему се састоји кривична одговорност окривљеног, нити у чему се састоји његова виност, као и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП. Поред наведеног, у захтеву се наводи да је окривљени изјавио да је сва дрога пронађена у стану његова, да је набавио за новогодишње празнике у једном пакету са сопствене потребе и поделио је у мање пакетиће да се не би предозирао и држао је у чизмама своје супруге, који исказ је у складу са писменим доказима и исказом сведока, а што све искључује радњу за коју се окривљени Срђан Вучковић и окривљена Мирјана Јовановић оглашавају кривим. Овакви наводи браниоца окривљеног у битном представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања и указивање на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11), став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране суда, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд и у овом делу, захтев браниоца окривљеног Срђана Вучковића оценио недозвољеним.

Захтев за заштиту законитости браниоца по службеној дужности окривљене Мирјане Јовановић – адвокат Немања Јоловића је недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. Законика о кривичном поступку прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законнику.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Одредбама члана 74. ЗКП одређено је и таксативно набројано девет процесних ситуација у којима окривљени мора имати браниоца и до када. Одредбом члана 76. став 1. ЗКП, пак, одређено је да у тим процесним случајевима, ако окривљени не изабере браниоца или без њега остане, браниоца му по службеној дужности за даљи ток поступка, решењем поставља јавни тужилац или председник суда. Наведеним одредбама, по ставу Врховног касационог суда, јасно је опредељено не само до када окривљени мора имати браниоца уопште, већ и до када мора имати браниоца који му је постављен по службеној дужности.

У конкретном случају, адвокат Немања Јоловић је решењем Вишег суда у Београду Су 49/19-80, К 76/19, Кв 654/19 од 01.03.2019. године, на основу члана 76. став 1. ЗКП у вези члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП, постављен за браниоца по службеној дужности окривљеној Мирјани Јовановић, јер се против окривљене води поступак због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које је прописана казна затвора у трајању од 3 до 12 година. Одбрана по службеној дужности, у смислу одредбе члана 74. тачка 2) ЗКП, могућа је за цео ток кривичног поступка и то од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Како је у конкретном случају кривични поступак према окривљеној Мирјани Јовановић у предмету Вишег суда у Београду К 239/21 правноснажно окончан доношењем пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 617/22 од 17.10.2022. године, те како је након правноснажног окончања тог кривичног поступка захтев за заштиту законитости поднео адвокат Немања Јоловић који је окривљеној у том поступку био постављен за браниоца по службеној дужности, то овај бранилац (из члана 76. ЗКП), имајући у виду напред цитиране законске одредбе, не спада у круг лица која могу поднети захтев за заштиту законитости након правноснажно окончаног поступка, па је предметни захтев стога недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Вучковића – адвоката Стефана Јоловића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на ову повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, а захтев браниоца по службеној дужности окривљене Мирјане Јовановић – адвоката Немање Јоловића на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 483. ЗКП одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић